

Živočišná výroba jako vzor ve snižování ekologické stopy

Spotřeba vody a krmiv hospodářskými zvířaty stabilně klesá

Emma Penrod

- novinářka a analytička zemědělského sektoru

- komentář k výsledkům studie

Úvod

Spotřeba vody se v živočišné výrobě v posledních desetiletích významně snížila. Mimo celé řady studií a analýz ke stejnému závěru došla i výroční zpráva pro rok 2019 ["Nebraska Water Productivity Report"](#), kterou si nechává zpracovávat americký stát Nebraska. Celá oblast chovu hospodářských zvířat učinila nemalé pokroky ve snižování spotřeby vody a zvýšení její využitelnosti. To vše i při stále rostoucí produktivitě zvířat.

Mezi lety 1960 až 2016 všechna odvětví živočišné výroby (skot mléčný i masný, prasata, drůbež na maso i vejce) výrazně zlepšila poměr celkové spotřeby vody vůči rostoucí užitečnosti zvířat. Podle rozsáhlé zprávy o stavu a využitelnosti vody a vodních zdrojů provedené státem Nebraska v roce 2019 zaznamenal hovězí dobytek, v porovnání s ostatními, nejvyšší zvýšení efektivity využívání vody, a to 1,8krát. **Naopak mléčný průmysl zlepšil účinnost 5,1krát.**

Doc. Mesfin Mekonnen, pomocný výzkumný profesor globálního institutu [Dougherty Water for Food](#) a hlavní autor zprávy, uvedl, že **většinu úspěchu lze přičíst zlepšené konverzi krmiv samotnými hospodářskými zvířaty.** Výroba krmiv spotřebovává zdaleka nejvíce vody v tomto odvětví zemědělství. **S poklesem celkové spotřeby krmiv zvířaty současně tak poklesla i celková "vodní stopa".**

Hlavním faktorem jsou samozřejmě zvířata, která jsou stále produktivnější. Více mléka na krávu, více vajec na slepici. Více masa na všechny hospodářské druhy. **To vše při snižujícím se množství přijatého krmiva a s výrazně lepší konverzí živin.**

Zlepšení napříč odvětvími

Během sledovaného období došlo k dramatickému nárůstu produkce ve všech odvětvích živočišné výroby, kromě mlékárenství. Například produkce hovězího masa se mezi lety 1990 a 2016 zvýšila 4,9krát, zatímco ve stejném období vzrostla produkce vepřového masa 2,8krát. **Současně se celková živočišná výroba se od roku 1960 téměř zčtyřnásobila, avšak spotřeba krmiv se zvýšila pouze 2,5krát.**

V tomto trendu sehrálo hlavní roli jak zvýšení produktivity zvířat, tak pokles typických konverzních poměrů krmiv. Přičemž u konverzních poměrů krmiv došlo ke 68% poklesu dojného skotu, 30 % u prasat a 12 % u slepic.

To je pozitivní vývoj a skvělé zprávy pro chovatele hospodářských zvířat, kteří se snaží vyhrát nad spotřebitelskou základnou, která se stále více zajímá o dopad potravin na životní prostředí. Současně však můžeme počítat s velikou výzvou: Spotřebitelé budou chtít vidět neustálé zlepšování s ohledem na ekologickou stopu zemědělství a mnoho druhů hospodářských zvířat se může blížit plnému genetickému potenciálu pro užitkovost a produktivitu.

Produkce krmiv je místem, kde zůstává stále ještě velký prostor pro další zlepšování. Přestože zlepšené výnosy plodin také hrály roli při snižování celkové spotřeby vody v tomto odvětví, klíčové plodiny, jako je kukuřice a sója, ne vždy naplní svůj potenciál pokud jde o účinnost.

I tyto plodiny zaznamenaly výrazné zlepšení v celkové efektivitě využití vody. Zavlažovaná kukuřice zaznamenala 65% zvýšení účinnosti využití vody, zatímco zavlažovaná sója vylepšila výsledný efekt o 72 %. Na rozdíl od hospodářských zvířat však vědecká měřítka, která odhadují potenciál těchto plodin, naznačují, že existuje velký prostor pro zlepšení, protože v mnoha případech plodiny nedosahují svých potenciálních výnosů. **Vylepšená ochrana půdy a opatření proti škůdcům, jakož i pokračující šlechtitelská práce, by podle zprávy mohly zlepšit účinnost kukuřice navíc o 21 % a sóji o 19 %.**

Právě zde by výrobci krmiv měli hledat další prostor pro pokračující snižování spotřeby vody a zlepšení celkové ekologické stopy. Současně i věnováním pozornosti efektivitě krmiv, které kupují. Při pohledu na to, jak se krmiva vyrábí, je stále ještě velký rozdíl. Hlavním poselstvím je, že zemědělci se musí detailněji dívat na celou nabídku - od koho kupují krmiva, co krmí a jak bylo vyrobeno.

Zdroj: Penrod, E. *Water, feed consumption by livestock trending downward. 2020. Feed Strategy.*

Překlad a doplnění: Ing. Tomáš Novotný

Zaujal vás tento článek? Mnoho dalších naleznete na našem webu.

Chcete se podělit o své názory a zkušenosti? Přidejte si nás na Facebooku a komentujte!